

Revifament comunista a les Illes

El PCE a les Illes, que oficialment es diu PCIB (Partit Comunista de les Illes Balears), viu des del passat mes de maig una nova vida. De fet, des de l'any 1983 era un partit extraparlamentari –si bé és cert que tenia un parlamentari compartit dins l'Entesa de l'Esquerra de Menorca, una coalició entre PCE-EU, altres comunistes, PSM i independents–, tampoc no tenia representació als consells insulars i només comptava un regidor: a l'ajuntament mallorquí de Capdepera. El 1991 tan sols va obtenir en les eleccions autonòmiques un 2,1% dels vots mentre que al maig passat aconseguí el 6,8% i tres diputats. A Balears la identificació de la coalició EU amb el PCE és total. A pesar de diversos intents, mai no s'ha consolidat una vertadera coalició amb altres grups significatius de l'esquerra balear. Per a les eleccions municipals de Palma de l'any 1991 hi va haver converses amb el PSM i Els Verds, però no van arribar a cap acord. Després, amb l'evolució política del PSM que l'ha fet assumir plantejaments més moderats i sobretot la seva coalició amb CiU –i a més perquè sempre ha estat un objectiu del PCE-EU desbancar els nacionalistes de la categoria de tercera força política– no hi ha hagut més intents ni per part dels uns ni dels altres. De converses, n'han mantingudes moltes amb altres grups a Eivissa i a Menorca, però tampoc no han quallat. Els darrers temps l'estratègia de pactes ha tractat d'aconseguir, sobretot, una coalició amb Els Verds, que fins ara no s'ha materialitzat.

A les associacions de veïnats progressistes la presència es manté des dels temps de la transició, tot i ser més genèricament d'Esquerra Unida. Un dels dirigents del moviment veïnal dels darrers anys, Joan Font, avui dia és el portaveu del grup d'EU a l'Ajuntament de la capital mallorquina. El moviment veïnal, a Palma, no ha estat els darrers anys gaire actiu. El moviment de base més important de Mallorca, i de Balears, és amb molta diferència l'ecologisme.

El PCE (o EU) ha intentat ser present sempre dins aquests moviments. Fins i tot ha intentat, igual que Iniciativa per Catalunya, arribar a acords electorals amb els ecologistes. Abans

Després de dotze anys sense presència institucional i poca incidència social, el PCE de les Illes, de la mà d'Esquerra Unida, ha entrat en les institucions i està en plena fase d'expansió política i social. A les Illes Balears, la identificació de la coalició EU amb el PCE és total.

de les eleccions municipals i autonòmiques de maig del 95 els principals dirigents d'EU-PCE a les Illes es reuniren amb alts representants del GOB i Greenpeace per tal d'obtenir el seu suport per convèncer Els Verds perquè acceptassin anar a les eleccions amb EU. Tot i tenir una reunió (un sopar on hi havia un membre de la junta directiva del GOB i alts càrrecs de Greenpeace a títol personal) en què van pressionar molt els ecologistes, Els Verds decidiren no acceptar la coalició. A pesar de presentar-se per separat, EU aconseguí un gran resultat, mentre que Els Verds només van obtenir un diputat per Eivissa.

El desacord en aquella ocasió no ha desanimat els comunistes, que sempre han tengut en l'ecologisme –a més del moviment veïnal– un dels seus àmbits d'actuació més estimats. Aquest setmanari ha pogut conèixer que durant les darreres setmanes novament hi ha hagut contactes discrets entre representants d'Els Verds i d'EU-PCE per tal d'anar en coalició a les properes eleccions generals. L'oferta de la coalició era prou generosa: el número u per Els Verds. Això sí: sempre que acceptassin una persona, de reconeguda militància pacifista i ecologista designada pel PCE-EU. Els ecologistes, tot i que no han fet l'assemblea per decidir-ho, no semblen gaire disposats a acceptar aquesta condició i, si no fos així i la coalició no es fa, el candidat d'EU serà Jaume Bueno, un advocat que ha gestionat les denúncies d'EU per l'afer del túnel de Sóller i Brokerval.

L'estratègia PCIB. En una entrevista concedida a aquest setmanari, ara fa aproximadament un any, Eberhard Grosske, secretari general del PCE a les Illes, reconeixia la poca implantació territorial d'EU-PCE a les Balears –excepte Palma i alguns pobles–, però es mostrava confiat que si aconseguïen entrar “amb prou força suficient” al Parlament, el partit creixeria territorialment. Era el creixement des de d'alt i no des de la base. Evidentment això no significava que EU renunciàs a la base, sinó que pretenia treballar en totes dues direccions. Així ho han fet. Mantenen una presència constant en tots els moviments de base –sobretot els veïnals i ecologistes– i empen com a caixa de ressonància la tasca institucio-

nal al Consell de Mallorca –on tenen en els seus mans el Pacte de Progrés del PSOE, PSM i UM– i al Parlament. No es pot negar que el rendiment informatiu que han obtingut de la seva presència institucional és enorme. De fet semblen l'única oposició activa.

Al Parlament tenen una posició immillorable. La majoria absoluta del PP només té en EU-PCE la vertadera oposició –així ho sembla en els mesos transcorreguts des de les eleccions– i aquesta circumstància es dona perquè tant PSOE, com PSM com UM dediquen pràcticament tots els esforços a la gestió del Consell mallorquí i han deixat a EU-PCE el protagonisme de l'oposició.

Al Consell Insular de Mallorca EU-PCE ha jugat de forma molt intel·ligent. No va boicotejar l'acord de govern entre PSOE, PSM i UM, però no participa en la gestió. Ha deixat governar la coalició de centre-esquerra però mantenint-se en l'oposició. Fins ara ha estat gairebé l'única oposició, ja que el PP ha quedat tan astorat per haver perdut el govern que encara no ha reaccionat. En canvi EU-PCE juga molt bé les seves cartes. En només mig any ja s'ha desmarcat de la majoria governant en dos temes importants i que tenen ressò en certs sectors de l'opinió pública d'esquerres: el 0,7% per a l'ajuda al desenvolupament i la incineradora de Palma. EU-PCE no perd ocasió per recordar que ells sempre han estat contra

Eberhard Grosske, secretari general del PCE-PCIB i coordinador general d'EU a Balears, ha estat el responsable del revifament comunista a les Illes. Sota la seva direcció el PCE-EU ha aconseguit entrar en les institucions i iniciar un procés d'expansió amb l'objectiu de ser la tercera força política, una condició que, ara per ara, es disputa amb el PSM si bé de moment amb un resultat favorable als nacionalistes.

la incineradora i que mai no tindrà el seu suport. Intenten desmarcar-se al màxim sobretot del PSM, un partit que va fer campanya electoral contra la incineració però que després, a causa del pacte, ha hagut d'acceptar-la, tot i que els seus dirigents nacionalistes diuen que en realitat ells han aconseguit aturar el 50% d'una incineració que, amb el Partit Popular en el govern insular, hauria estat del cent per cent.

Anguitisme i relacions amb CCOO. Els dirigents del PCE-EU a Balears són clars exponents de les tesis estrictament anguitistes. De fet, al XIV congrés del PCE celebrat a Madrid els passats 8, 9 i 10 de desembre, la delegació comunista balear va prestar un suport constant a Anguita. Eberhard Grosske fins i tot va fer posteriorment una conferència de premsa en què va ratificar la defensa sense fissures de les tesis d'Anguita: "Nosaltres volem la potenciació dels moviments socials, inclòs el sindicalisme, per poder arribar a una confluència, però respectant-ne sempre la sobirania i reconeixent-ne la independència". Pel que fa a les relacions amb CCOO, a Balears el sindicat està –almenys en la seva cúpula– totalment identificat amb el PCE-EU. Manuel Cámara, secretari general de CCOO-Balears, segueix la línia crítica a Gutiérrez, que a les Illes sembla la majoritària.

Miquel Payeras